ئاژانسی ڕۆیتەرز: د. بەرهەم ساڵح بەڵێنی داوە پەنابەران بخاتە چەقی کارەکانییەوە

ئاژانسی هەواڵی ڕۆیتەرز بڵاویکردەوە، د. بەرهەم ساڵح کە پەنابەرێکی پێشوو و خەڵکی هەرێمی کوردستانی عێراقە، وەک کۆمیسیاری باڵای داهاتووی پەنابەرانی نەتەوە یەکگرتووەکان (UNHCR) دەستنیشانکرا لەکاتێکدا زۆربەی سەرۆکەکانی پێشووی کۆمیسیۆنەکە ئەوروپی بوون. دەشڵێت، "د. بەرهەم ساڵح لە سایەی قەیرانی داراییدا کار لەگەڵ کەرتی تایبەت دەکات و بەڵێنی داوە پەنابەران بخاتە چەقی کارەکانییەوە".

ئاژانسی ڕۆیتەرز ئەمڕۆ هەینی بڵاویکردەوە، د. بەرهەم ساڵح، سەرۆک کۆماری پێشووی عێراق کە لەژێر دەسەڵاتی سەدام حوسێندا لە چەوساندنەوە هەڵهاتبوو، وەک کۆمیسیاری باڵای داهاتووی پەنابەرانی نەتەوە یەکگرتووەکان دەستنیشانکرا، بەوەش ئەو نەریتەی شکاند کە سەرکردەکانی ئەم ئاژانسە زیاتر لە وڵاتە بەخشەرە گەورەکانی ئەوروپا هەڵدەبژێردران.

ئاماژەی بەوەشکرد، نامەیەکی ئەنتۆنیۆ گۆتێرێس سکرتێری گشتی نەتەوە یەکگرتووەکان پشتڕاستی کردووە کە خولی پێنج ساڵەی د. بەرهەم ساڵح لە 1ی (کانونی دوەم/1)ـی 2026ـەوە دەستپێدەکات، بە مەرجی

ئەوەی لەلایەن لیژنەی کۆمیسیۆنی باڵای پەنابەرانەوە پەسەند بکرێت. ناوبراو شوێنی فیلیپۆ گراندی ئیتاڵی دەگرێتەوە کە لە ساڵی 2016ـەوە سەرکایەتی ئاژانسەکەی کردووە. وتەبێژی UNHCR ئامادە نەبو لەدوان بدات، لە کاتێکدا وتەبێژێکی نەتەوە یەکگرتووەکان ڕایگەیاند، "پرۆسەکە بەردەوامە".

بەگوێرەی ڕۆیتەرز، د. بەرهەم ساڵح کە بە ڕزگاربون لە دەسەڵاتی سەدام ڕویکردوەتەوە بریتانیا و لەوێ ئەندازیاری خوێندوە، لە ساڵی 2018 تا 2022 وەک سەرۆک کۆماری عێراق خزمەتی کردووە. ئەو لە کاتێکدا پۆستەکە وەردەگرێت کە ئاوارەبونی جیهانی ژمارەی پێوانەیی تۆمار کردووە - نزیکەی دو هێندەی ئەو ئاستەی کە گراندی تێیدا دەستبەکاربو - ئەوەش لە کاتێکدایە کە کۆمەک داراییەکان بە شێوەیەکی بەرچاو کەمیکردووە.

ئەوەشیخستەڕو، بەخشەرە سەرەکییەکانی وەک ویلایەتە یەکگرتووەکان لە سەردەمی دۆناڵد ترەمپ سەرۆکی ئەمریکادا بەخشینەکانیان کەمکردوەتەوە و وڵاتانی دیکەش پارەکانیان بۆ کەرتی بەرگری گواستوەتەوە. د. بەرهەم ساڵح، کە خەڵکی هەرێمی کوردستانی عێراقە، بەڵێنی داوە دڵنیایی بدات لەوەی پەنابەران لەناو ئەوەی پێی دەوت "بازنەی پشتبەستن بە یارمەتییەکان" گیر نەخۆن و دەستیان بە خوێندن و هەلی کار بگات.

د. بەرهەم ساڵح لە میانی بانگەشەکەیدا ڕاگەیاندوە، "من باوەڕێکی قوڵم بە ئەرکی UNHCR هەیە - چونکە من خۆم ئەزمونم کردووە، دیدگای من بریتییە لە UNHCRێک کە پەنابەران بخاتە چەقی کارەکانییەوە، و دان بەوەدا بنێت کە یارمەتییە مرۆییەکان دەبێت کاتی بن".

د. بەرهەم ساڵح ئامانجی فراوانکردنی سەرچاوەکانی داراییە، لەوانە سودوەرگرتن لە دارایی ئیسلامی و بەشداریکردنی هاوبەشەکانی کەرتی تایبەت لە ڕێگەی پێشنیاری "ئەنجومەنی جیهانی بەڕێوەبەرانی جێبەجێکاری مرۆیی". ناوبراو ڕوبەڕوی سنوردارکردنی زیاتری ڕۆژئاوا دەبێتەوە بۆ مافی پەنابەرێتی لە ساڵی هەستی دژە کۆچبەری، هەروەها بێزاربونی وڵاتە هەژارەکان کە پەنابەریان داڵدە داوە.

ئاژانسەکە کە بنکەکەی لە جنێفە و زیاتر پشت بە بەخشینی خۆبەخشانە دەبەستێت، بودجەی ساڵی 2026ی نزیکەی پێنج یەک کەمکردوەتەوە بۆ 8.5 ملیار دۆلار و نزیکەی پێنج هەزار هەلی کار کەمدەکاتەوە، ئەوەش لە کاتێکدایە کە ململانێکان لە سودان و ئۆکرانیا پێداویستییەکانیان زیاتر کردووە. بەپێی UNHCR، ئەوە ناچاریان دەکات بڕیاری قورس بدەن لەسەر ئەوەی کە یارمەتی بدرێت و مەترسی نوێ بۆ سەر ژیانی پەنابەران دروست دەکات.

بەگوێرەی ڕۆیتەزر، نزیکەی 10 کاندید کێبڕکێیان بۆ پۆستەکە دەکرد، لە نێوانیاندا سیاسەتمەداران، بەڕێوەبەرێکی کۆمپانیای ئیکیا (IKEA)، پزیشکێکی فریاکەوتن و کەسایەتییەکی تەلەفزیۆنی کە زیاتر لە نیوەیان ئەوروپی بون، ئەوەش ڕەنگدانەوەی نەریتی ئاژانسەکەیە کە تەمەنی 75 ساڵە و بنکەکەی لە جنێڤە، کە 9 لە کۆی 11 سەرۆکی پێشوی خەڵکی ئەوروپا بون.

د. به‌رهه‌م ئه‌حمه‌د ساڵح (د. به‌رهه‌م ساڵح) له‌دایکبوی 8ی (ئه‌یلول/9)ی 1960ی شاری سلێمانیه‌، سیاسه‌تمه‌دارێکی کوردی عێراقه‌ و له‌ 2ی (تشرینی یه‌که‌م/10)ی 2018 تا 13ی (تشرینی یه‌که‌م/10)ی 2022 وه‌ك سه‌رۆکی عێراق کاریکردوه‌، پێشتریش وه‌ك جێگری سه‌رۆك وه‌زیرانی عێراق و سه‌رۆك وه‌زیرانی هه‌رێمی کوردستان کاریکردوه‌.